

2010-11-26

PROs sex prioriterade frågor 2011

1. Pensionärer ska ha samma ekonomiska utveckling som andra grupper

Det finns inget skäl att pensionärer ska missgynnas jämfört med andra grupper.

Pensionärer har sedan 2007 betalat högre skatt än löntagare vid lika inkomst. Den orättvisan består även 2011.

Pension är uppskjuten lön och ska inte beskattas högre än lön. Det är utgångspunkten för den blocköverskridande pensionsöverenskommelsen som trädde i kraft 2003. Därför är den orättvisa skatten för pensionärer ett brott mot pensionsöverenskommelsen. PRO kräver att pensionärer och löntagare behandlas lika skattemässigt.

Därtill sjunker pensionen nu två år i rad. 2010 minskade den inkomstgrundade pensionen med 3 procent och 2011 minskar den med 4,3 procent.

PRO kräver att pensionssystemet ses över. Områden som behöver ses över i pensionssystemet är framför allt effekterna av den demografiska utvecklingen, bromsen, AP-fondernas placeringsregler och otryggheten i PPM-systemet.

2. Åldersdiskriminering måste bli olagligt

Lagen mot åldersdiskriminering gäller huvudsakligen i arbetslivet och studier. En rad områden är undantagna. Till exempel är det lagligt att på grund av åldern neka en person som fyllt 70 år att köpa en seniorbostad.

Diskriminering på grund av ålder måste bli olagligt på samhällets alla områden. En utredning har hösten 2010 lagt förslag i frågan. PRO kommer att trycka på för förbättrad lagstiftning.

3. Fler anpassade bostäder till rimlig kostnad

Det ordinarie bostadsbeståndet bör långsiktigt anpassas till moderna tillgänglighetskrav. Ett tillgänglighets-ROT-avdrag bör införas.

Många önskar ett tryggare och mer tillgängligt boende på äldre dagar. Tillgången på trygghetsbostäder och platser i vård- och omsorgsboenden måste öka. Boendena måste hålla hög kvalitet, erbjuda ett värdigt liv och planeras så att äldre par inte mot sin vilja behöver skiljas åt när en behöver anpassat boende.

Hemtjänsten måste fungera så bra att de som vill bo kvar länge i ett ordinärt boende ska kunna göra det.

Trygghet är också att ha råd. Bostadstilläggen måste följa kostnadsutvecklingen och höjas till 95 procent av boendekostnaden upp till 6000 kronor. Kommunen ska inte ta ut oskäligen avgifter.

4. Sjukvård och äldreomsorg måste bättre anpassas för äldres behov

PRO kräver en aktiv folkhälsopolitik med fokus på det som bidrar till god hälsa bland äldre.

En förutsättning för god hälsa är att hälso- och sjukvård finns när man behöver den. Insatserna ökar när man blir äldre, och äldre personer har ofta flera sammansatta sjukdomar. Sjukvården måste bättre anpassas till dessa personers behov.

Stafettläkare som en lösning på läkarbristen inom primärvården måste långsiktigt avvecklas. En fast vårdkontakt i primärvården bör ta ett helhetsansvar kring den enskilde multisyuka. Patienten ska kunna träffa samma läkare som är specialist i allmänmedicin och kunnig på de äldres sjukdomar. På sjukhus bör det finnas geriatrika kliniker eller särskilda avdelningar med geriatrisk kompetens, till vilka primärvården kan göra direktinskrivningar av äldre som då slipper passera akuten.

I äldreomsorgen ska den enskilde ha ett stort inflytande och själv bestämma vad som ska göras. All omsorgspersonal ska vara utbildad för det arbete de utför. Hjälpen måste kunna ges av ett fåtal personer som de äldre känner igen.

Måltiden ska vara en källa till njutning även när man inte själv kan laga maten, både vad gäller maten och själva måltidssituationen, och avgiften ska vara rimlig.

Många äldre faller igenom skyddsnätet på grund av bristande samverkan mellan olika delar i vården och omsorgen. Kommuner och landsting måste samarbeta. Primärvård, sjukhusvård och äldreomsorg ska samverka. De olika yrkesgrupperna som äldre möter måste arbeta samordnat. För att skapa långsiktig stabilitet bakom de politiska besluten om samverkan inom vård och omsorg, krävs en tvärpolitisk enighet som säkerställer detta över tid. Det behövs långsiktiga strategier för att kunna planera och utveckla verksamheten.

En grundförutsättning för god vård och omsorg är givetvis tillräckliga resurser.

5. Användningen av läkemedel måste förbättras

Läkemedelsanvändningen måste förbättras. Övermedicinering, undermedicinering och felmedicinering orsakar stort lidande. En av fem 75-åringar tar fler än tio mediciner dagligen, mediciner som många gånger skrivits ut av olika läkare och utan att läkare fått en samlad bild av individens läkemedelsbehandling. Detta kan leda till att medicinen inte får önskad effekt, eller leder till onödiga biverkningar eller sjukdom.

Det finns därtill bristande kunskaper om läkemedels effekter hos äldre och om hur man ska behandla sjuka äldre för att skapa största möjliga nytta för den enskilde. Äldre människor får ofta mediciner utan att veta vad de är bra för och hur behandlingen påverkas av andra mediciner eller hälsoprodukter som de tar. Detta kan få konsekvenser för följsamheten till behandling, livskvaliteten och behandlingsresultatet.

Det måste finnas en ansvarig läkare för varje äldre patient. Kunskapen måste förbättras om hur man ska behandla sjuka äldre för att skapa största möjliga nytta för patienten. Läkemedelsgenomgångar behöver användas systematiskt och på sikt behövs en lagstiftning som garanterar alla över 75 år en systematisk genomgång av sin läkemedelsbehandling.

6. Pensionärer ska ha möjlighet till inflytande genom pensionärsråd

Pensionärer är underrepresenterade i de flesta politiska församlingar. Detta är ett demokratiskt problem. Genom pensionärsråd kan pensionärer ändå få ett inflytande på frågor som berör dem, till exempel planfrågor och omsorgsfrågor. Alla kommuner, landsting och regioner ska ha väl fungerande pensionärsråd som har möjlighet att utöva insyn och inflytande. PRO har också ett ansvar att ledamöterna som vi väljer är kunniga och engagerade.